

Nr 9. Interpellation om Uppsala kommun följer intentionerna i LSS KSN-2013-1441

Kommunfullmäktige

Interpellation

Följer Uppsala kommun intentionerna i LSS?

Söndagen 10 oktober sändes Kalla Fakta-avsnittet "Avslag till varje pris" som handlade om hur svenska kommuner blivit allt mer restriktiva i sina bedömningar av rätten till insatser enligt LSS¹, exempelvis personlig assistans och ledsagning. Många blev förfärade över att svart på vitt få se sådant som organisationer som HSO, FUB, Attention, Neuroförbundet och Autism- och aspergerförbundet har påpekat de senaste åren. Nämligen att det har hänt något med synen på LSS och människor med funktionsnedsättningar.

Många kan vittna om att de insatser de haft och som har fungerat i många år, plötsligt dras in utan att situationen i övrigt har förändrats. Den kan till och med ha försämrats. Det görs med den i sammanhanget kränkande bedömningen och motiveringen att personen kan uppnå "goda levnadsvillkor" även utan den sökta insatsen.

En stor del av förändringen kan härröras till Försäkringskassans ändrade riktlinjer för hur man bedömer rätten till personlig assistans. I takt med domar och rättsfall har också kommunerna kommit att göra mer restriktiva bedömningar. Men rättsfallen som kommunerna nogsamt följer är inget "facit". De kan ofta snarare ses som en juridisk bedömning av "lägstnivån" i insatsen. Trots det hänvisar också Uppsala kommun sina allt hårdare bedömningar till rättspraxis och att man följer Försäkringskassans bedömningar.

Det många chockades av i avsnittet av Kalla Fakta var cynismen i att en stor andel av de svenska kommunerna använder sig av konsulter som utbildar chefer och biståndshandläggare med ett mer eller mindre uttalat fokus på hur man kan sänka kostnaderna genom att inte bevilja de sökta insatserna. Detta trots att det tydligt står att kostnadsskäl inte är ett godkänt argument att neka en LSS-insats.

De senaste åren har vi sett en nedmontering av insatser till personer med funktionsnedsättningar. Uppsala kommun frångår Socialstyrelsens rekommendationer om att särskilda boenden ska byggas för tre-fem personer och planerar för betydligt större enheter. I kombination med att många inte längre beviljas kontaktperson och ledsagare, går det inte att se resultatet som annat än en tillbakagång till miniinstitutioner där den som behöver särskilt boende förväntas få alla sina behov av sociala aktiviteter tillgodosedda i sin gruppboende. Den politiken trodde jag hörde till historien.

Mot den bakgrunden är mina frågor till kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt:

- Hur anser du att kommunen följer den lagstiftning, både enligt LSS och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionshinder, som vi har förbundit oss att följa?

- Hur vill du möta den kritik och den oro som finns hos våra kommunmedborgare om att det sker en urholkning av LSS som strider mot individens möjlighet till goda levnadsvillkor?

19 november 2013

Malena Ranch (MP)

Svar:

Efter ett inslag i TV-programmet Kalla Fakta den 10 oktober har Malena Ranch (MP) ställt följande frågor:

Hur anser du att kommunen följer den lagstiftning, både enligt LSS och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionshinder, som vi har förbundit oss att följa?

Lagen om stöd och service (LSS) är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktig funktionsnedsättning den hjälp de behöver för sin dagliga livsföring. Målet är att den enskilde ska få möjlighet att leva som andra.

I Uppsala sker behovsbedömning i enlighet med gällande lagstiftning och myndighetsutövningen sker på ett rättsäkert och korrekt sätt. Dessutom sker det alltid en sammanvägd bedömning som grundar sig på individens unika behov.

¹ Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Emellertid kan det precis som vid all myndighetsutövning bli fel ibland. Då ska kommunen rätta till det.

För att ytterligare tillgodose behovet av rätts-säkerhet sker för närvarande ett omfattande utvecklingsarbete inom myndighetsfunktionen vid kontoret för hälsa, vård och omsorg i form av projektet "rättssäker och effektiv myndighetsutövning" som syftar till att ytterligare förbättra processerna inom myndighetsutövningen.

Hur vill du möta den kritik och den oro som finns hos våra kommunmedborgare om att det sker en urholkning av LSS som strider mot individens möjlighet till goda levnadsvillkor?

Eftersom det har förts en intensiv debatt angående olika kommuners hållning i rättstillämpningen förstår jag att många kan känna oro. Som ordförande i Nämnden för hälsa och omsorg beklagar jag den oro som människor känner. Det interna arbetet med förbättrade processer och ökad dialog fortsätter. Det är min fulla övertygelse att människor med funktionsnedsättningar i Uppsala kommun får det stöd och den hjälp de är garanterade.

Stig Rådahl (M)
Ordförande Nämnden för hälsa och omsorg